

Niet-technische samenvatting 20173825-1

1 Algemene gegevens

1.1 Titel van het project	Onderwijs en training in basale en complexe handelingen met proefdieren
1.2 Looptijd van het project	5 jaar
1.3 Trefwoorden (maximaal 5)	Training, Stagiair, Medewerkers, Proefdieren, Kankeronderzoek

2 Categorie van het project

2.1 In welke categorie valt het project. <i>U kunt meerdere mogelijkheden kiezen.</i>	☐ Fundamenteel onderzoek
	☐ Translationeel of toegepast onderzoek
	☐ Wettelijk vereist onderzoek of routinematige productie
	☐ Onderzoek ter bescherming van het milieu in het belang van de gezondheid
	☐ Onderzoek gericht op het behoud van de diersoort
	☒ Hoger onderwijs of opleiding
	☐ Forensisch onderzoek
	☐ Instandhouding van kolonies van genetisch gemodificeerde dieren, niet gebruikt in andere dierproeven

3 Projectbeschrijving

3.1 Beschrijf de doelstellingen van het project (bv de wetenschappelijke vraagstelling of het wetenschappelijk en/of maatschappelijke belang)	<p>Dit project beoogt studenten en (nieuwe) medewerkers te trainen in eenvoudige of complexe handelingen aan proefdieren in het kader van hun onderzoek, opleiding of stage.</p> <p>Ook is het bedoeld om de bekwaamheid op peil te houden. Medewerkers voeren onder toezicht van bevoegde medewerkers/trainers handelingen uit aan proefdieren. Zodoende bekwamen zij zich in de technieken en handelingen voor het verzorgen van de dieren of het verrichten van handelingen en houden zij die bekwaamheid op peil.</p>
---	---

3.2 Welke opbrengsten worden van dit project verwacht en hoe dragen deze bij aan het wetenschappelijke en/of maatschappelijke belang?	Goede uitvoering van dierproeven draagt bij aan de kwaliteit en reproduceerbaarheid van kankeronderzoek. Studenten en (nieuwe) medewerkers zullen bekwaam en bevoegd worden en de bekwaamheid van bestaande medewerkers zal op peil blijven. Hierdoor wordt goede zorg gewaarborgd. Ook leren zij het ongerief te beperken door optimale verdoving en pijnbestrijding, of door toepassing van andere technieken zoals aangepaste huisvesting.
3.3 Welke diersoorten en geschatte aantallen zullen worden gebruikt?	14084 muizen en 741 ratten.
3.4 Wat zijn bij dit project de verwachte negatieve gevolgen voor het welzijn van de proefdieren?	Het hanteren van dieren (door onervaren mensen) kan leiden tot pijn, stress en angst bij de dieren. Doordat handelingen door onervaren mensen gebeurt is er ook enig risico dat, ondanks directe begeleiding, de uit te voeren handelingen niet correct uitgevoerd worden.
3.5 Hoe worden de dierproeven in het project ingedeeld naar de verwachte ernst?	32% terminaal onder anesthesie, 61% licht ongerief, 7% matig ongerief
3.6 Wat is de bestemming van de dieren na afloop?	De dieren worden na de training gedood.

4 Drie V's

4.1 Vervanging Geef aan waarom het gebruik van dieren nodig is voor de beschreven doelstelling en waarom proefdiervrije alternatieven niet gebruikt kunnen worden.	Voorafgaand aan handelingen op een levend dier, zal de student of medewerker trainen op een dood dier of op een fantoom om basisvaardigheden onder de knie te krijgen. Omdat de te trainen personen ook hands-on ervaring op moeten doen, kunnen we de dieren niet compleet vervangen.
4.2 Vermindering Leg uit hoe kan worden verzekerd dat een zo gering mogelijk aantal dieren wordt gebruikt.	Er zijn dieren aanwezig die afgevoerd moeten worden vanwege leeftijd, verkeerde genotype of overtolligheid. Trainingen worden zoveel mogelijk op deze dieren uitgevoerd. Voorafgaand aan iedere training wordt bepaald of de training daadwerkelijk nodig is en hoeveel dieren hiervoor gebruikt mogen worden met inachtneming van de alternatieven zoals hierboven geschetst om het aantal dieren zo laag mogelijk te houden. Waar mogelijk worden handelingen gecombineerd. Een gedegen training draagt daarnaast bij aan een vermindering van het aantal dieren dat uiteindelijk in experimenten gebruikt zal worden, door een afname van uitval.
4.3 Verfijning Verklaar de keuze voor de diersoort(en). Verklaar	De keuze voor diersoort (muis en rat) is gebaseerd op lopend en toekomstig onderzoek binnen het instituut. De muis en de rat zijn veelgebruikte diermodellen voor het bestuderen van kanker. Ons instituut is hier volledig

waarom de gekozen diermodel(len) de meest verfijnde zijn, gelet op de doelstellingen van het project.

op afgestemd. Door een gedegen training in voorkomende technieken, wordt ervoor gezorgd dat het ongerief van dieren in de uiteindelijke experimenten zo klein mogelijk is.

Vermeld welke algemene maatregelen genomen worden om de negatieve (schadelijke) gevolgen voor het welzijn van de proefdieren zo beperkt mogelijk te houden.

Er wordt zoveel mogelijk gewerkt met gestandaardiseerde werkinstructies. Deze instructies zijn opgesteld en geëvalueerd door bekwame en bevoegde medewerkers en toezichthouders dierenwelzijn.

Trainingen worden uitgevoerd en begeleid door bevoegde en bekwame medewerkers die ook beoordeeld zijn op hun capaciteiten om trainingen te kunnen geven. De training zelf wordt aan maximaal 2 mensen tegelijk gegeven zodat de trainer een intensieve training kan geven en zo nodig kan bijsturen of ingrijpen.

indien nodig wordt gebruik gemaakt van anesthesie en analgesie. Een deel van de technieken wordt in een terminaal experiment onder anesthesie geleerd.

De toetsing van de verkregen bekwaamheid wordt niet door de trainer gedaan maar door een tweede persoon. Afhankelijk van het type training (huisvesting en verzorging) is dit een stafmedewerker van de afdeling proefdieren of bij handelingen en ingrepen aan dier een van de toezichthouders welzijn dieren.

5 In te vullen door de CCD

Publicatie datum

14 november 2018

Beoordeling achteraf

Nee

Andere opmerkingen

Dit betreft een wijziging. Er wordt een diersoort aan de vergunning toegevoegd.